

Originalas nebus siunčiamas

LR SEIMO KANCELIARIJOS
KOMUNIKACIJOS DEPARTAMENTO PRIĖMIMO
SKYRIAUS DOKUMENTŲ VALDYMO POSKYRIS
GAUTA

2013-02-11 Nr. g-2013-1595

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲ TYRIMŲ TARNYBA

Lietuvos Respublikos Seimo
Narkomanijos ir alkoholizmo
prevencijos komisijai
El. p. lekuod@lrs.lt

2013-02-08 Nr. 4-01-932/
į 2013-01-24 Nr. S-2013-643

Kopija
Lietuvos Respublikos ūkio
ministerijai
El. p. kanc@ukmin.lt

DĖL TEISĖS AKTŲ ANTIKORUPCINIO VERTINIMO

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (Žin., 2002, Nr. 57-2297; 2008, Nr. 71-2700) 8 straipsnio 2 dalies nuostatomis, Jūsų prašymu atlikome Lietuvos Respublikos pluoštinių kanapių įstatymo projekto Nr. XIP-4658 (toliau – Projektas Nr. XIP-4658), Lietuvos Respublikos narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo 1 straipsnio ir įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIP-4657 (toliau – Projektas Nr. XIP-4657) ir Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso papildymo 107⁵ straipsniu ir 237, 241³ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIP-1175(2) (toliau – Projektas Nr. XIP-1175(2)) antikorupcinį vertinimą ir teikiame šias pastabas:

1. Projekto Nr. XIP-1175(2) 1 straipsniu siūloma nustatyti atsakomybę už pluoštinių kanapių auginimo, įvežimo, importo, tiekimo rinkai, sandėliavimo tvarkos pažeidimus, tačiau nuostatos dispozicijoje nebeminimas *įvežimo* tvarkos pažeidimas. Tikėtina, kad sąvokos „įvežimas“ ir „importas“ nėra tapačios savo turiniu (t. y. *įvežimu* laikytinas prekės judėjimas iš valstybės į kitą valstybę, kurios abi yra Bendrijos muitų teritorijoje, o *importu* laikytinas prekės įvežimas iš valstybės, kuri nėra Bendrijos muitų teritorijoje), todėl priėmus tokios redakcijos nuostatą nebūtų įtvirtinta atsakomybė už įvežimo tvarkos pažeidimus.

Atkreiptinas dėmesys, kad aiškinamajame rašte Projekto Nr. XIP-1175(2) tikslu įvardijamas siekis „numatyti atsakomybę asmenims, pažeidusiems pluoštinių kanapių auginimo, *importo* licencijavimo, tiekimo rinkai, *prekybos*, sandėliavimo tvarkos reikalavimus, ir pavesti šias funkcijas institucijoms pagal kompetenciją“ (pasvirasis šriftas – mūsų), todėl lieka neaišku:

- ar projektų rengėjai vis dėlto tapatina įvežimo ir importo sąvokas (nors pagal Projekto Nr. XIP-1175(2) 2 ir 3 straipsnių formuluotes, šios sąvokos nėra tapatinamos);

- kodėl Projekte Nr. XIP-1175(2) nėra reglamentuota atsakomybė už *prekybos tvarkos pažeidimą*.

2. Pažymėtina ir tai, kad aiškinamajame rašte pagrindinio projekto, t. y. Projekto Nr. XIP-4658, tikslas – „nustatyti pluoštinių kanapių auginimo priežiūros reikalavimus ir *įvežamų* kanapių sėklų, skirtų ir neskirtų sėjai, licencijavimo reikalavimus, licencijų išdavimo, galiojimo stabdymo ar panaikinimo tvarką“ (pasvirasis šriftas – mūsų), tačiau to paties projekto 1 straipsnio 1 dalyje, įvardijančioje įstatymo paskirtį, minimas tik pluoštinių kanapinių produktų importas iš trečiųjų šalių. Todėl lieka neaišku, kodėl Projekto Nr. XIP-4658 1 straipsnio 1 dalyje įstatymo paskirtis susiaurinama iki importo iš trečiųjų šalių reglamentavimo, t. y. kodėl nėra nuostatų, skirtų ir pluoštinių kanapių produktų įvežimui, kai prekė juda iš Bendrijos muitų teritorijoje esančios valstybės į Lietuvos Respubliką. Įstatyminiame lygmenyje turėtų būti įtvirtintos bent pagrindinės nuostatos, jei Projektu Nr. XIP-1175(2) yra siūloma numatyt administracinę atsakomybę už įvežimo tvarkos pažeidimą. Mūsų nuomone, Projektų Nr. XIP-1175(2) ir Nr. XIP-4658 nuostatų tarpusavio nesuderinamumas gali sąlygoti dviprasmišką jų įgyvendinimą.

3. Projekte Nr. XIP-4658 nėra aiškiai atskleista pluoštinių kanapių tiekimo rinkai samprata bei šiam procesui keliami reikalavimai, nors Projekte Nr. XIP-1175(2) siūloma įtvirtinti administracinę atsakomybę už tiekimo rinkai tvarkos pažeidimą.

4. Projekte Nr. XIP-4658 numatyta, kad daugelį tvarkų nustato Žemės ūkio ministras (pavyzdžiui, patvirtinamojo dokumento, kuris reikalingas gauti licencijai, išdavimo tvarka (2 straipsnio 2 ir 3 dalys, 9 straipsnio 3 dalis), pluoštinių kanapių auginimo priežiūros tvarkos aprašas (3 straipsnio 2 dalies 3 punktas), pluoštinių kanapių licencijavimo taisyklės (patikslinus numeraciją – 4 straipsnio 5 dalis), pluoštinių kanapių sėklų importuotojo patvirtinimo tvarka (9 straipsnio 1 dalis), patvirtintųjų importuotojų priežiūros tvarka (9 straipsnio 14 dalis) ir pan.), nors tam tikri šių procesų aspektai reglamentuojami ir pačiame Projekte Nr. XIP-4658 (pluoštinių kanapių auginimo priežiūra (2 skirsnis), licencijuojamos veiklos reikalavimai ir jos priežiūra (7 straipsnis), patvirtintųjų statuso suteikimas (9 straipsnis) ir pan.), todėl mūsų nuomone, šių aktualių procesų nuostatos turėtų būti įtvirtintos įstatyminiu lygmeniu, nes įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai (šiuo atveju ministro įsakymai) gali būti nepagrįstai dažnai keičiami ir nustatomi, pavyzdžiui, labai supaprastinti reikalavimai ir pan.

5. Projekto Nr. XIP-4658 2 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad pareiškėju gali būti „fizinis asmuo, juridinis asmuo ar *kita organizacija*“ (pasvirasis šriftas – mūsų), tačiau iš projekto nuostatų nėra aišku, kokia forma vykdoma veikla atitiktų „kitos organizacijos“ sampratą, kuo ši veikla skirtųsi nuo juridinio asmens vykdomos veiklos ir pan.

6. Projekto Nr. XIP-4658 5 straipsnio 1 dalyje numatyti atvejai, kai pareiškėjas nelaikomas nepriekiaštingos reputacijos, tačiau atkreipiame dėmesį, kad minėti reikalavimai nebūs taikomi daliai pareiškėjų, t. y. nei juridiniam asmeniui, nei kitai organizacijai, kadangi esama formuluotė eliminuoja juridinio asmens ar kitos organizacijos savininkus, akcininkus, dalininkus ar kitus atstovus.

7. Projekto Nr. XIP-4658 5 straipsnio 5 dalyje nurodomi dokumentai, kuriuos turi pateikti pareiškėjas, norintis gauti licenciją pluoštinių kanapių sėklų, neskirtų sėjai, importui, iš kurių vienas – raštiškas įsipareigojimas „*per 12 mėn. pateikti Agentūrai dokumentus, patvirtinančius, kad su licencijose nurodytomis pluoštinių kanapių sėklomis, neskirtomis sėjai, bus atlikta viena iš reglamento (EB) Nr. 507/2008 17 straipsnio 2 dalies antrojeje pastraipoje nurodytų operacijų.*“ (pasvirasis šriftas – mūsų). Mūsų nuomone, tikslingiau būtų įpareigoti pareiškėją per 12 mėn. atlikti vieną iš galimų operacijų, o ne pateikti dokumentus, kad ji bus atlikta (nes pavyzdžiui, baigiantis 12 mėn. terminui licencijos turėtojas informuos, kad galimai per kitus 12 mėn. šis procesas bus atliktas), o atlikus pateikti tai patvirtinančius dokumentus. Tokiu būdu būtų užtikrinama efektyvesnė pluoštinių kanapių sėklų, neskirtų sėjai, panaudojimo kontrolė.

8. Projekto Nr. XIP-4658 5 straipsnio 7 ir 8 dalyse nurodoma, kad Agentūra išduoda reglamento (EB) Nr. 507/2008 I priede nurodytos formos licencijas, tačiau, mūsų nuomone, būtų tikslinga įstatyminiame lygmenyje nustatyti ir tokių licencijų galiojimo konkrečius terminus, pavyzdžiui, 1 metai ar pan., nes tai leistų užtikrinti periodinę kontrolę kaip licencijų turėtojais atitinka licencijuojamai veiklai keliamus reikalavimus.

9. Projekto Nr. XIP-4658 5 straipsnio 8 dalyje (priešingai nei to paties straipsnio 7 dalyje) nėra nurodytas terminas, per kiek laiko turi būti priimamas sprendimas dėl licencijos, skirtos importuoti pluoštinių kanapių sėklas, neskirtas sėjai, išdavimo ar atsisakymo ją išduoti.

10. Projekto Nr. XIP-4658 5 straipsnio 13 dalyje yra numatyta Agentūros pareiga informuoti apie nustatytus paraiškos netikslumus ar neišsamumą pareiškėją, tačiau nuostatos formuluotė susiaurina pareiškėjų sąrašą iki įmonės, eliminuojant fizinį asmenį ar kitą organizaciją.

11. Projekto Nr. XIP-4658 8 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, kad „licencijos galiojimas sustabdomas, jeigu licencijos turėtojas, kuris buvo įspėtas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, *per nustatytą laiką* nepašalina licencijavimo veiklos pažeidimų“ (pasvirasis šriftas – mūsų). Tikslinga būtų nurodyti konkretų terminą pažeidimams pašalinti, kai licencijos turėtojas įspėjamas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, siekiant išvengti šį terminą nustatančių atsakingų darbuotojų diskrecijos (veikti savo nuožiūra) laisvės.

Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad minėtų licencijavimo veiklos pažeidimų nepašalinimas yra vienas iš licencijos galiojimo panaikinimo pagrindų (8 straipsnio 5 dalies 2 punktas). Mūsų nuomone, proporcingesnė sankcija būtų, jei licencijos galiojimas būtų naikinamas nepašalinus licencijuojamos veiklos pažeidimų *per laikotarpį nuo licencijos galiojimo sustabdymo* (8 straipsnio 4 dalis), o ne *per įspėjimo* apie galimą licencijos sustabdymą *terminą*.

12. Projekto Nr. XIP-4658 8 straipsnio 2 dalyje nurodomas atvejis, kada licencijos galiojimas yra sustabdomas, bet kyla klausimas, ar licencijos galiojimas neturėtų būti stabdomas, jei patvirtinamojo dokumento, kaip vieno iš privalomų dokumentų reikalingo norint gauti licenciją pluoštinių kanapių sėklų, neskirtų sėjai, importui, galiojimas būtų sustabdytas (Projekte Nr. XIP-4658 nėra numatyta galimybė sustabdyti patvirtinamojo dokumento galiojimą, bet galimai tai bus reglamentuota Žemės ūkio ministro tvirtinamoje tvarkoje, tačiau, mūsų nuomone, licencijų galiojimo, sustabdymo ir pan. pagrindai turėtų būti įtvirtinti įstatyminiame lygmenyje).

13. Atsižvelgiant į pastabą Nr. 12, tikslinga į Projekto Nr. XIP-4658 8 straipsnio 5 dalyje nurodomus licencijos galiojimo panaikinimo pagrindus įtraukti ir atvejį, jei panaikinamas patvirtinamojo dokumento galiojimas.

14. Projekto Nr. XIP-4658 8 straipsnio 7 dalyje ir 9 straipsnio 11 dalyje įtvirtinamas mažareikšmiškumas. Mūsų nuomone, siekiant neiškreipti šiomis nuostatomis siekiamo tikslo, vis dėlto reikėtų numatyti, kad kokia tvarka ir forma bus fiksuojamas mažareikšmiškumo atvejis, t. y. ar nustačius pažeidimą bus surašomi, pavyzdžiui, rašytiniai nurodymai, kurių per protingą terminą neįvykdžius išliktų galimybė taikyti, pavyzdžiui, licencijos ir patvirtinamojo dokumento galiojimo sustabdymą, ar tai apsiribos žodiniu įspėjimu apie padarytą pažeidimą jo niekur nefiksuojant ir pan. Taip pat svarbu, kas ir kokia tvarka viešintų nustatytus mažareikšmius teisės aktų pažeidimus, kad licencijos ar patvirtinamojo dokumento turėtojai nepiktnaudžiautų įstatymo išlyga pakartotinai darydami pažeidimus ir laviruodami ties mažareikšmiškumu.

15. Atkreipiame dėmesį, kad Projekte Nr. XIP-4658 nėra numatyta institucijų priimanų sprendimų (pavyzdžiui, atsisakyti išduoti licenciją ir pan.) apskundimo tvarkos.

Dėl Projekto Nr. XIP-4657 antikorpucinio pobūdžio pastabų neturime.

Taip pat informuojame, kad Projektai Nr. XIP-4657, Nr. XIP-4658 ir Nr. XIP-1175(2) su mūsų institucija nebuvo derinti, todėl Jūsų prašomos informacijos pateikti negalime.

Prašome, esant galimybei, informuoti Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą, kaip buvo atsižvelgta į šiame rašte pateiktas pastabas.

Pagarbiai

L. e. direktoriaus pareigas

Saulius Urbanavičius

Solėja Karalienė, el. p. soleja@stt.lt